

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/300/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519202516
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1519202516.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a Mgr. Aleny Čakváriovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. C., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov matky - M. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. 8, XXX XX A. a otca - V. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. č XXX, XXX XX B. Q., zastúpeného Consilior Iuris s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Radlinského 51, 811 07 Bratislava, IČO: 47 231 157, v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava V č.k. 22P/109/2019-21 zo dňa 04.07.2019 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa v časti o nariadení zákazu styku otca s maloletým V. C., nar. XX.XX.XXXX potvrdzuje.

V časti vymedzenia času po ktorý bude nariadené neodkladné opatrenie trvať sa mení na čas do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v konaní o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 22P/103/2019.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 22P/109/2019-21 zo dňa 04.07.2019, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal styk maloletého V. C., nar. XX.XX.XXXX s otcom na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Bratislava V. pod sp. zn. 17P/15/2016. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie takto rozhodol po oboznámení sa s návrhom matky, na základe pripojených listín, obsahu spisu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 17P/15/2016 a v ňom vykonaného dokazovania, vrátane záverov znaleckého posudku súdneho znalca V. V. A. zo dňa 09.07.2018, zápisnicou o trestnom oznámení č. p. ORPZ-BA V-OKP-8-102/2019 spísanou dňa 03.06.2016 na OKP OR PZ Bratislava V, úradnými záznamami spísanými dňa 06.05.2019 a dňa 03.06.2019 na Oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, fotografiami maloletého zachytávajúcich škrabance na bruchu, lekárskou správou MUDr. X. Q. zo dňa 03.06.2019, písomnými podaním otca zo dňa 01.07.2019, uznesením Okresného súdu Bratislava V č.k. 22P/52/2018-37 zo dňa 30.11.2018 o nariadení výchovného opatrenia rodičom maloletého, vychádzajúc zo zákonných predpokladov § 2 ods. 1 CMP, § 324 § 325 ods. 1, 2 písm. d) § 329, § 330 ods. 1, § 360 CSP, § 25 ods. 3 Zákona o rodine, na základe ktorých dospel k záveru o splnení podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia v matkou požadovanom smere. Uviedol, že pokiaľ za momentálneho nastavenia styku maloletého s otcom, prihliadnuc na oboma rodičmi prezentované skutočnosti, kedy sa obaja zhodli vo svojich tvrdeniach na tom, že styk otca s maloletým prebieha za vyostrených podmienok, dokonca za asistencie polície a následných pohovorov na Úrade práce, sociálnych vecí a

rodiny Bratislava, ktoré sú podľa vyjadrení oboch rodičov pre maloletého nesmierne stresujúcimi, nie je možné v súčasnosti zabezpečiť styk maloletého s otcom tak, aby tento nebol na ujmu ďalšieho jeho zdravého vývoja. Súd prvej inštancie mal za to, že v záujme maloletého jednoznačne je, aby vyrastal v stabilnej a zdravej atmosfére pokoja, harmónie, porozumenia a lásky a aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti. Poukázal na zdravotný stav maloletého a na priebeh a závery konania prebiehajúceho na Okresnom súde Bratislava V sp. zn. 17P/15/2016, počas ktorého obom rodičom bol viac krát zdôrazňovaný fakt, ktorý napokon vyplýva aj z uskutočneného znaleckého dokazovania, že z hľadiska duševného zdravia dieťaťa je potrebné, aby rodičia akceptovali súdom stanovené pravidlá. Skonštatoval, že aj maloletý bol napriek v znaleckom dokazovaní prezentovanej nechuti k stretávaniu sa s otcom, napokon ochotný podrobiť sa striktno vymedzeným pravidlám daným posledným súdnym rozhodnutím, keď skutočnosť, že ich zmena by nebola v najlepšom záujme maloletého bola vyhodnotená v rámci rozhodovania v konaní vedenom pod sp. zn. 17P/15/2016. Zdôraznil, že v kontexte uvedeného sa javí byť v najlepšom záujme maloletého aj podrobovanie sa nariadeným výchovným opatreniam zo strany rodičov, ktoré otec v aktuálnej dobe zjavne nerešpektuje, keď okrem nedôslednej účasti na nariadených stretnutiach odborného poradenstva v rámci výchovného opatrenia sám vo svojom vyjadrení k návrhu potvrdil, že sa svojvoľne bez predchádzajúcej dohody s matkou, resp. bez rešpektovania jej nesúhlasu, rozhodol syna v rozpore so súdom vymedzeným stykom odovzdať matke podstatne neskôr, čím evidentne opätovne prispel k eskalácii dlhodobu vyhrotených vzťahov medzi rodičmi a ďalšej závažnej traumatizácii maloletého. Uviedol, že akékoľvek konanie zo strany rodičov, ktoré smeruje proti vnútornému nastaveniu maloletého pritom v danom prípade, okrem neprípustného vystavovania maloletého konfliktu lojality, je spôsobilé v maloletom vzbudiť strach, psychický rozpor a pocit neistoty. Poukázal na závery znalkyne - konzultantky MUDr. M. S., z ktorých vyplýva, že jedine zastabilizovanie rodinného prostredia maloletého, a teda aj dodržiavanie súdom stanovených pravidiel styku, môže zmierniť prejavy P. a tiež ďalšie neprimerané prejavy dieťaťa. Mal za to, že v danom prípade sa vyššie opísané konanie otca javí ako kontraproduktívne a objektívne spôsobilé ohroziť ďalší zdravý psychický a sociálny vývoj maloletého. Skonštatoval, že o nevyzretých rodičovských kompetenciách otca napokon svedčí aj ďalší obsah jeho podania zo dňa 01.07.2019, v ktorom sám priznal, že pri ostatnom kontakte s maloletým na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava mu povedal, že mu praje len všetko dobré a že ho už asi nikdy neuvidí. Takéto konanie otca podľa názoru súdu prvej inštancie rozhodne nemožno označiť za vhodné a primerané veku a psychickému stavu maloletého, keď je evidentne spôsobilé ohroziť jeho ďalší priaznivý psychický vývoj. Súd prvej inštancie vysvetlil a zdôraznil účel neodkladných opatrení vo veciach maloletých, ktorým je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Trvanie neodkladného opatrenia, ktoré obzvlášť v prípade tak závažného zásahu do rodičovských práv a povinností, akým je zákaz styku rodiča s dieťaťom, vymedzil po nevyhnutne potrebný čas, a to na čas do právoplatného skončenia konania vedeného na tamom súde pod sp. zn. 17P/15/2016, v ktorej veci aktuálne prebieha odvolacie konanie. Uviedol, že vo veci samej pristúpi k potrebným opatreniam na sanáciu stavu, vykoná potrebné dokazovanie, ktoré však prekračuje rámec konania o neodkladnom opatrení. Do pozornosti rodičom dal prebiehajúce účinné výchovné opatrenie, podrobovanie sa ktorému bude hodnotené v ďalšom konaní a môže smerovať práve k zlepšeniu pomerov účastníkov a k následnému prehodnoteniu trvania dôvodov na neodkladnú úpravu, ku ktorej súd pristúpil týmto rozhodnutím. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podal prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie otec, navrhujúc uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť a návrh matky zamietnuť. Odvolanie odôvodnil § 62 ods. 1) CMP, § 365 ods. 1) písm. f/ a písm. h/ CSP. Mal za to, že konštatovanie dôvodov, ktoré viedli súd k vydaniu napadnutého rozhodnutia je založené na nesprávnej interpretácii dôkazov založených v súdnom spise. Uviedol, že nikto nemôže predpokladať, že by po niekoľkoročných negatívnych skúsenostiach s matkou jej svojvoľne maloletého neodovzdal v stanovenom termíne. Tvrdil, že maloletý mu sám povedal, že sa po incidente so susedom, ktorý odrezal jeho leguánovi chvost bojí vrátiť domov, preto zavolať matke s úmyslom dohodnúť sa, že maloletý zostane pár dní u neho. Uviedol, že matka sa následne za asistencie polície domáhala odovzdania maloletého pred jeho domom, pričom policajti s argumentom, že vykonávajú súdne rozhodnutie, ho za výdatného stresovania maloletého žiadali, aby maloletého odovzdal matke, čo aj učinil. Následne matka naňho podala trestné oznámenie a spolu s maloletým navštívila kolízneho opatrovníka, kde sa maloletý vyjadril, že sa s ním stykať nechce. Uviedol, že pokiaľ niekto dieťa rozrušil, rozhodne to nebol on, ale práve matka svojou neadekvátnou reakciou na vzniknutú situáciu. Namietal postup kolízneho opatrovníka, pri zisťovaní názoru maloletého, mal za to, kolízny opatrovník nechránil záujem maloletého, ale mu spôsobil traumatizujúci zážitok. Poukázal na

to, že kolízny opatrovník opomenul zistenia súdneho znalca Mgr. V. A., ktorý sa jednoznačne vyjadril, že prezentované názory maloletého sú poplatné skutočnosti, aby vyhovel tomu z rodičov, u ktorého sa práve nachádza. Tvrdil, že maloletý bol na stretnutí u kolízneho opatrovníka matkou zmanipulovaný. Uviedol, že keď videl bezvýchodiskovosť svojej situácie, maloletemu povedal, že ho už nikdy neuvidí, pretože predpokladal snahu matky o zákaz styku. Uviedol, že za tejto situácie nemá žiadnu možnosť domôcť sa svojho práva na styk s maloleťým, pretože maloletý je pod vplyvom matky. Podľa jeho názoru je na zváženie, ktorý z rodičov eskaluje situáciu a nerešpektuje najlepší záujem maloletého, keď je to práve matka, ktorá znova rozpútala proti nemu vojnu podávaním zjavne bezdôvodných trestných oznámení a návrhov na zákaz styku. Uviedol, že by bolo zaujímavé zistiť, aký pozitívny vplyv malo a má absolvovanie výchovných opatrení na matku, keď súd v napadnutom rozhodnutí vytyka práve jemu, že jeho rodičovské kompetencie sú nevyzreté, čo však bližšie nekonkretizuje. Uviedol, že výchovne zrelá matka by mala situáciu riešiť s väčším nadhľadom a pri zohľadňovaní najlepšieho záujmu maloletého, by nemala zaťažovať maloletého do jej boja s ním.

4. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie ako správne potvrdiť. Poukázala na skutočnosť dokazovanú v súdnom spise sp.zn. 17P/15/2016, že vzťahy medzi maloleťým a otcom sú už od roku 2016 podstatne narušené. Uviedla, že chovanie otca naposledy po rozhodnutí súdu prvej inštancie v konaní sp.zn. 17P/15/2016 dňa 05.04.2019, nadobudlo znaky nekontrolovateľnosti, arogantnosti, patologického psychického nátlaku na maloletého a na ňu. Uviedla, že otec sa vo vzťahu k maloletemu nevhodne správa navyše v spojení s požívaním alkoholu, čo bolo a stále je hrozbou pre maloletého. Zdôraznila, že maloletý je od uvedenej poslednej situácie zo dňa 02.06.2019, kedy ho otec u seba proti jeho vôli a jej nesúhlasu zadržieval, sústavne v napätí, či ho otec nešpehuje, alebo či ho neunesie. Uviedla, že otec o situácii s leguánom vedel už skôr a mohol vec konštruktívne vyriešiť, avšak túto okolnosť zneužil na prekrytie a zľahčenie svojho vlastného konania, ktorého sa voči maloletemu dopustil dňa 02.06.2019. Nesúhlasila s tvrdením otca, že súd viedla k vydaniu napadnutého rozhodnutia nesprávna interpretácia dôkazov a nesprávne vysvetľovanie jeho vyjadrení k celej situácii a poukázala na úradný záznam nezaujatej zasahujúcej hliadky OO PZ Pezinok v deň 02.06.2019 v čase o 19.35 hod. v mieste zadržovania maloletého vo B. Q., ako aj konanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava z jeho podnetu a podnetu jeho právneho zástupcu po tomto incidente dňa 11.06.2019. Uvedené podľa jej názoru len potvrdzujú oprávnenosť konštatovania súdom, že otcove rodičovské kompetencie sú nevyzreté. Uviedla, že maloletý v súčasnosti o otcovi nechce ani počuť, napriek tomu, že ona má a mala snahu otca prezentovať ako súčasť života maloletého. Zdôraznila, že sa vždy snažila využiť všetky dostupné spôsoby korektnej komunikácie s otcom, mnohé ústupky v ich stretávaní, ktoré však otec považuje za nezvládnutie maloletého.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 385 ods. 1, zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolanie otca dôvodné nie je. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by súd prvej inštancie nezohľadňoval a ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

6. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Účel inštitútu neodkladného opatrenia už vo svojom rozhodnutí vysvetlil súd prvej inštancie, s výkladom ktorého sa stotožnil aj odvolací súd a na tento poukazuje. Odvolací súd sa stotožnil nielen s výkladom inštitútu neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie, ale aj s jeho aplikáciou v danej prejednávanej veci, majúci za to, že podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v rozsahu matkou podaného návrhu splnené boli. Odvolací súd sa stotožnil s postupom súdu prvej inštancie pri jeho aplikácii v otázke potreby vyslovenia dočasného zákazu styku otca s maloleťým, keď rovnako dospel k záveru, že matka dostatočne osvedčila, že právne vzťahy medzi účastníkmi vyžadujú potrebu bezodkladne upraviť pomery (§ 325 ods.1 CSP) z dôvodu ochrany záujmov maloletého dieťaťa, keď inštitút neodkladného opatrenia v konaní starostlivosti o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, do doby, keď o výchove

dieťaťa, ktorá je inštitútom hmotného práva nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

8. Pokiaľ ide o dôvody odvolania otca, tieto nemali vplyv na správnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a vzhľadom na ich obsah ani nemohli viesť odvolací súd k úvahe o potrebe zmeny otcom napadnutého rozhodnutia. Súd prvej inštancie mal z návrhu matky, pripojených listín a doposiaľ vykonaného dokazovania dostatočne osvedčené podstatné skutočnosti pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu matky. V danom prípade neodkladné opatrenie sleduje záujem maloletého a jeho ochranu pred negatívnymi dopadmi nevhodného správania sa otca, ktorého existencia bola zo strany matky dostatočne osvedčená a ktoré otec vo svojom odvolaní nevyvrátil. V prípade maloletého V. je potrebné zdôrazniť, že ide o dieťa u ktorého bola diagnostikovaná Porucha aktivity a pozornosti, čiže hyperkinetickej poruchy (P.) a konštatovaná znížená frustračná tolerancia, zvýšená iritabilita, expozivita a impulzivita, afektívna labilita s tendenciou k afektom zlosti s verbálnou a brachiálnou heteroagresivitou. Je nesporné že rodičia maloletého sú oboznámení s diagnózou maloletého, potrebou vhodnej psychiatrickej liečby a z hľadiska jeho duševného zdravia s potrebou dodržiavať a akceptovať stanovené pravidlá. Z obsahu spisu vyplýva, že otec je menej spolupracujúci rodič, ktorý zdravotný stav maloletého a nastavené pravidlá dostatočne nerešpektuje, súdom nariadené výchovné opatrenie ignoruje a svojím konaním opakovane u maloletého vyvolal nežiaduce pocity strachu a ohrozenia. Odvolací súd tak rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade bolo preukázané ohrozenie práv maloletého a aj potreba jeho ochrany dočasným zákazom jeho styku s otcom. Odvolací súd dodáva, že rodičovské práva a povinnosti k maloletému majú obaja rodičia, rovnako právom maloletého je, aby mal zabezpečený pravidelný kontakt s obidvomi rodičmi, avšak za predpokladu, že otcom realizovaný styk neohrozuje jeho zdravý psychický a fyzický vývin a maloletý pri realizácii styku s otcom nie je vystavený záťažovým negatívnym vplyvom, v dôsledku svojvoľného konania otca a jeho nechoty dodržiavať dohody a pravidlá a ovládať svoje správanie. Bez povšimnutia nie je možné ponechať ani skutočnosť, že otec bol pri ostatnom styku s maloletým značne pod vplyvom alkoholu, ako to vyplýva zo správy asistujúcej polície pri nútenom odovzdávaní maloletého. Odvolací súd dodáva, že nariadené neodkladné opatrenie má dočasný charakter, ktoré je možné v zmysle § 363 CMP zrušiť, ak sa preukáže zmena pomerov, alebo ak odpadnú dôvody pre ktoré bolo nariadené. Pokiaľ otec namieta nesprávny postup kolízneho opatrovníka, odvolací súd namietané pochybenia nezistil, rovnako z obsahu spisu nevyplýva, že postup kolízneho opatrovníka, ktorý rodinné pomery a aj maloletého pozná, bol v rozpore s jeho záujmami, alebo nestranný.

9. Súd prvej inštancie v danej veci rozhodol v súlade s príslušnými ustanoveniami upravujúcimi inštitút neodkladného opatrenia, ktoré správne na danú vec aplikoval, pri zohľadnení najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa ako prioritného kritéria pre rozhodovacia činnosť súdu v konaní starostlivosti súdu o maloletých, preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v časti nariadenia zákazu styku otca s maloletým podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pričom podľa ods. 2 citovaného ustanovenia poukazuje na správne právne závery súdu prvej inštancie, s ktorými sa stotožnil.

10. Súd prvej inštancie nesprávne určil, že neodkladné opatrenia bude trvať do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 17P/15/2016. V uvedenom konaní (na návrh otca o rozšírenie styku a o zmenu zverenia maloletého a na návrh matky o zákaz styku otca s maloletým) súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom č. k. 17P/15/2016-467 zo dňa 05.04.2019, ktorým návrhy otca zamietol a konanie o návrhu matky z dôvodu jeho späťvzatia zastavil, pričom rozhodnutie v tejto časti nadobudlo právoplatnosť dňa 25.05.2019. Z dôvodu, že na Okresnom súde Bratislava V sa začalo ďalšie konanie na návrh matky na zákaz styku otca s maloletým doručený súdu dňa 03.06.2019, súčasťou ktorého bol aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré je predmetom tohto odvolacieho konania, správne mal súd prvej inštancie vymedziť dobu trvania neodkladného opatrenia na čas do právoplatného skončenia nového konania o návrhu matky na zákaz styku vedenom pod sp. zn. 22P 103/2019, v ktorom bude ďalej konať, vykonávať nové dokazovanie a vykonávať opatrenia na sanáciu vzniknutého stavu.

11. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v časti vymedzenia času po ktorý bude nariadené neodkladné opatrenie trvať zmenil podľa § 387 ods. 1 CSP.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP.

13. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).